

VASKRSAO ZOTOV!

Direktor „Izrael investment grupe” ponovo u Srpskoj

Evgenij ZOTOV, foto: FB

Teoretski lijepo zvuči, malčice je drug'čije u praksi

Brojni politički predstavnici u Republici Srpskoj ovih dana nisu krili iznenađenje kada ih je telefonom na sastanak pozvao Evgenij Zotov. Direktor firme „Izrael investment grupa Balkan”, nekadašnjeg potencijalnog stranog partnera Rudnika željezne rude „Ljubija” Prijedor, vratio se u Republiku Srpsku i po tvrdnjama onih koji su se već susreli sa njim ima želju da ponovo aktuelizuje prodaju akcijskog kapitala u „Ljubiji”.

„Zotov se povukao iz Republike Srpske nakon što njegovoj firmi skupštinska većina nije dozvolila privatizaciju 'Ljubije' i sad je opet tu, uvjeren da Marko Pavić više ne kontroliše DNS sa kojim je bio u ozbiljnom sukobu”, kaže za Faktor osoba koju je direktor prvo pozvao na sastanak.

Podsjećamo da su Zotov i Pavić prije četiri godine razmijenili brojne optužbe koje su čak bile predmet policijskih saslušanja. Zotov je prijetio Paviću da će dokazati višemilionsku korupciju te da mu je bolje da ode u penziju, umjesto u zatvor. Prijetnje su išle i do toga da će Republiku Srpsku tužiti sudovima u Berlinu i Vašingtonu kako bi ostvario svoj naum. Ni Pavić nije ostajao dužan tvrdeći da je Zotov prevarant koji pokušava da, pod plaštom prijateljstva sa izraelskim ministrom Avigorom Libermanom, na jeftin način dođe do značajnog rudnog nalazišta u Republici Srpskoj.

Zotov je nakon novog dolaska u Republiku Srpsku kazao da je sada situacija mnogo bolja, jer je Liberman na poziciji ministra finansija i da bi država Izrael mogla da garantuje za njegove buduće poslovne poduhvate.

z.š.

Patriot RS
Zamoliću sve svoje tviteraše, a ima ih simpatizera svih stranaka, da se maksimalno suzdržimo vrijeđanja na stranačkoj osnovi. Ajde da i mi kao narod pokažemo slogu kad su se već, Bogu hvala, stranački lideri dogovorili. Da nam bude srećna sloga!

Patriot RS

Zamoliću sve svoje tviteraše, a ima ih simpatizera svih stranaka, da se maksimalno suzdržimo vrijeđanja na stranačkoj osnovi. Ajde da i mi kao narod pokažemo slogu kad su se već, Bogu hvala, stranački lideri dogovorili. Da nam bude srećna sloga!

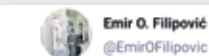

Sasa Stevanovic
Rast izvoza Republike Srpske za prvih šest mjeseci 2021. godine veci je za 29% u odnosu na 2020., u odnosu na 2019. rast iznosi 12,5%. Trend rasta se nastavlja. Prvi put polugodisnji izvoz premasio je iznos od 2 milijarde KM.

Sasa Stevanovic

Rast izvoza Republike Srpske za prvih šest mjeseci 2021. godine veci je za 29% u odnosu na 2020., u odnosu na 2019. rast iznosi 12,5%. Trend rasta se nastavlja. Prvi put polugodisnji izvoz premasio je iznos od 2 milijarde KM.

Emir O. Filipović
Iz kategorije višestruko problematičnih spomenika, danas izdvajamo spomen obilježje podignuto u čast osmanskih vojnika koji su 1463. [sic!] poginuli prilikom osvajanja Kamenograda. Spomenik je platilo Ministarstvo odbrane R. Turske, uz opće odobrenje općine S. Most i Rijaseta IZ.

Emir O. Filipović

Iz kategorije višestruko problematičnih spomenika, danas izdvajamo spomen obilježje podignuto u čast osmanskih vojnika koji su 1463. [sic!] poginuli prilikom osvajanja Kamenograda. Spomenik je platilo Ministarstvo odbrane R. Turske, uz opće odobrenje općine S. Most i Rijaseta IZ

FAKTOR magazin
Izdavač:
A Media d.o.o
Gundulićeva 33/4
Banja Luka

direktor i glavni i odgovorni urednik: Dražmi Miskin
zamjenici glavnog i odgovornog urednika: Slaviša Đurković, Zoran Šarenac
redakcija: info@faktormagazin.ba, desk@faktormagazin.ba
marketing: marketing@faktormagazin.ba
faktormagazin.ba
Štampa i distribucija: N.I.G.D. Nezavisne novine, Banja Luka
Novine FAKTOR su upisane u Registar javnih glasila RS pod rednim brojem 670 po rješenju broj 07.06/053-46/21-2
Sedmično izdanje, svakog četvrtka, latiničnim pismom

Rajko VASIĆ, FOTO: S. Pašalić

Rajko Vasić, pisac, novinar, i, između ostalog, prvi etablirani političar Republike Srpske, koji je još ranijih godina krenuo u politički sukob sa OHR-om i jasno rekao „dosta je”, i sada, u novo vrijeme nametanja odluka visokih predstavnika objašnjava za FAKTOR šta je razlog najnovijeg napada na državu Srpsku, zašto je njena samostalnost proces, kome je sve meta i ko je uzurpator koji provodi teror nad Srbima.

Četiri koraka za Republiku Srpsku

1. dio

Koja, kada i dokada.

Pitanja je mnogo više. Od kojih, najveći dio, i ne znamo. Sa odgovorima još slabije stojimo.

Republika Srpska je Država koja je nastala u borbi za Opstanak Naroda na mjestima starih istrebljivackih i genocidnih stratišta.

To je takav jedini skorašnji srpski uspjeh.

U tu malu Državu utkani su vijekovi borbe i porobljavanja, ratovanja i istrebljenja, opstanka i krvi.

Utkane su carevine, monarhije, agresori, porobljivači, države, ideologije...

Pred Srpskom, moguće je, nije tako dug i krvav put. Ali nije ni izvjestan i lagan.

Sada, kad je Republika Srpska Država, sada je veća i ona sama, mnogo jasnija meta.

Da su Srbi u manjini, ne bi se na njih obraćala pažnja.

Čekalo bi se da mirno odumru.

Srpstvo nikada nije imalo jasne orijentire i ciljeve.

Zato je i ušlo u Kraljevinu SHS. Zato je i nastala FNRJ/SFRJ.

Zato je i platilo najveću cijenu raspada SFRJ.

Tako ni sada, u Republici Srpskoj, ni tokom Rata, ni odmah nakon Rata, nemamo jasne korake, puteve i ciljeve.

Nekad tražimo Bogaze, nekad Mostove.

U pogledu budućnosti Republike Srpske, odavno se, još od pobjede SNSD-a, 2006., nazire orijentir Referendum.

Koji je podrazumijevao Otcjepljenje.

U pogledu Referenduma treba znati da je to zapadna alatka koja je primijenjena u BiH, za zapadne ciljeve.

Srbima se to neće dozvoliti. Ni taj akt ni njegova primjena.

SNSD je to testirao kada je lansirao Referendum. Poslije je, u toj spoznaji prilagodio taktiku.

U pogledu Otcjepljenja, treba prethodno, jasno i duboko, razbistriti stvari.

Odcjepljenje obuhvata nekoliko pojmova i sintagmi.

- **Raspad BiH,**
- **Otcjepljenje,**
- **Osamostaljenje,**
- **Secesija,**
- **Prisajedinjenje Srbiji**
- **Ujedinjenje sa Srbijom**
- **Nezavisost**
- **Samostalnost**

Republika Srpska se mora opredijeliti za ciljni pojam.

On, onda, podrazumijeva i političku tehnologiju.

Te dvije stvari su presudne i za Opstanak i za Budućnost.

Bilo koji jednokratni čin u odcjepljenju nije

Dakle, četiri koraka bi mogla, okvirno, da se klasifikuju kao:

- 1 Pojmovno i političko određenje cilja,**
- 2 Savezništva, kratkoročna i dugoročna,**
- 3 Unutrašnja demokratičnost i državnost, sa jasnim odnosom prema BiH, što podrazumijeva blokadu i atrofiju nedejtonskih institucija i nedejtonskih procedura.**
- 4 Gestrateški mozaik koji treba čekati a boriti se za njegovu povoljnost.**

Jasno je odmah, da nema jednog koraka a da će ih biti mnogo više od četiri. Samostalnost Srpske treba shvatiti kao Proces.

moguć. Osim u nekom pretpostavljenom Trećem Svjetskom Ratu koji bi se vodio na klasičan način i u kojem bi Republika Srpska branila svoje granice a koji bi zahvatio svu geostratešku okolinu i donio apsolutnu nesigurnost i rušenje granica.

To je prilično nezamisliva i nerealna situacija.

Dakle, jedan čin, jedan događaj, jedan korak, nikada neće imati svoje vrijeme.

U taj jedan korak spadaju skoro svi pomenuti pojmovi. Od Referenduma do Ujedinjenja.

Zapad i čeka jedan srpski korak kako bi imao izgovor za poništenje Srpske i eliminaciju Srba sa ove strane Drine, što je bio cilj i Raspada SFRJ.

Zapad će takav korak indukovati ako se stvo-

Bilo koji jednokratni čin u odcjepljenju nije moguć. Osim u nekom pretpostavljenom Trećem Svjetskom Ratu koji bi se vodio na klasičan način i u kojem bi Republika Srpska branila svoje granice a koji bi zahvatio svu geostratešku okolinu i donio apsolutnu nesigurnost i rušenje granica.

Bi se stvorila. Kao što je bombardovanje bilo udar na Srbiju, odnosno SRJ, i otimanje Kosova.

Republika Srpska se mora opredijeliti za realan Pojam.

To će onda biti i Srpski Nacionalni Interes. Koji je trajan. Koji je put. Koji je, istovremeno, i cilj.

Najbolji pojam, najbolja sintagma vodilja je Samostalnost Srpske.

Zato što to omogućuje istovremeno korištenje sadašnje dejtonske, državne, pozicije i rad na Samostalnosti.

Republika Srpska je i Dejtonu i njegovom ustavnom aneksu, samostalna.

To je svojevrstni dvostruki kolosijek.

Samostalnost u okviru Bosne i Hercegovine, dakle, Dejtonska Samostalnost, ili Samostalnost izvan Dejtona i Bosne i Hercegovine. Koja se, onda, može ka-

tegorizovati i kao Nezavisnost.

Samostalnost Srpske je sintagma i orijentacija koja omogućuje dugoročnost.

Omogućuje konkretne korake ali i zastoje, obilaznice, čekaonice... kojih će neosporno biti.

Ovdje Države traju nekoliko decenija. Pored istorijskih preloma, na njihov raspad ili nestanak, obavezno mora da utiče i njihovo sazrijevanje za jedan ili drugi oblik iščeznuća.

Čak i loša, neuređena, na brzinu skrojena, lego Država može da traje decenijama.

Ovdje, u BiH, njenim postojanjem, neko plaća cijenu Rata, neko cijenu Mira.

Mi trebamo računati na pet ili šest decenija, najmanje.

Trajanje Država obično se završava sa velikim prelomom Istorije. Sa propašću širih odnosa

i jakih uzurpatora. Mi smo, danas, ne samo Republika Srpska, takođe pod Uzurpatorom. Uzurpator je Zapad. I on provodi svoj teror nad Srbima, na drugima manje, jer ga prihvaćaju i slušaju, uživaju u njemu, provodi na isti način, a drugim sredstvima, na koji su ga provodile Osmanlije, Austrougari, Nacistička NDH. Teror se provodi radi odsrbljenja. Nekad je to Logor, nekad Poturištvo. Danas iseljavanje, uništenje Države i denacionalizacija. Cijeli period budućeg Opstanka, Republika Srpska mora da pokrije tom djelatnošću ka Samostalnosti Srpske. Samostalnost je jedina politička i nacionalna alatka koju imamo u rukama.

Nastaviće se..

**STANIVUKOVIĆ
OKRENUO PLOČU!
Evo koga je primio
na gradsku kasu**

Gradonačelnik obećavao uštede, a uhljebio DEVET savjetnika!

Draško STANIVUKOVIĆ, foto: S. Ćurković, BL portal

Draško Stanivuković prebukirao je kabinet novim savjetnicima, u toj mjeri da su u Gradskoj upravi primorani da pregrađuju kancelarije kako bi se stvorio prostor za čitavu savjetničku armiju, saznaje Faktor od izvora blizkih banjalučkom gradonačelniku.

Stanivuković, koji je, po preuzimanju funkcije, najavljivao milionske uštede i smanjenje broja zaposlenih, u stvarnosti je potpuno obrnuto ploču i na gradski budžet natovarilo cijelu kamarilu od nevjerovat-

nih devet savjetnika, po čemu je ubjedljivi rekorder među gradonačelnicima u cijeloj BiH! Da ironija bude veća, Stanivuković je svog prethodnika Igora Radojičića, koji je imao pet savjetnika, u kampanji prozivao

zbog navodno njihovog prevelikog broja, tvrdeći da će uštedjeti osam milion KM samo na smanjenju broja i plata gradskih funkcionera.

Naravno, od toga se nije ništa obistinilo, a u njegov kabinet svakim danom ulaze novi

savjetnici, stavljajući na muke svoje pomoćnike da im izmisle „dostojne“ funkcije koje bi zvučalo iole ozbiljno.

Ovih dana, promovisano je petoro novih, pa je tako Svetlana Prole promovisana u „savjetnika za gradsku

estetiku“?! (šta god to bilo), Maja Miljević biće savjetnica „za privlačenje investitora“, advokat Nenad Baroš, nakon Željka Travara, još je jedan pravnik među savjetnicima, Valentina Aničić novi je ekonomski savjetnik

foto: S. Ćurković, BL portal

umjesto Bojana Kresojevića koji je unaprijeđen u „gradskog menadžera“, sa platom koja će biti veća od vrtočlavih 4.000 KM. Takođe, dalja politička podrška pokreta „Banja Luka zove“ plaćena je izmišljanjem savjetničke fotelje za doskorašnju odbornicu Mirnu Savić Banjac, koja je postavljena za „savjetnika za kulturu i socijalnu politiku“.

Svi oni, mjesečno će primiti oko 2.200 KM, s tim da je svima njima to, zapravo, dodatni posao i još jedna „ekstra“ plata iz budžeta, koji pune građani Banjaluke.

U tom smislu, posebno je zanimljiv slučaj advokata Nenada Baroša, čije će angažman gradsku kasu godišnje koštati oko 30.000 KM (sa uraču-

natim porezima i doprinosima), iako njegova advokatska kancelarija ima godišnji prihod od cijelih 350.000 KM!

„Barošovo imenovanje moglo bi biti sporno još po jednom osnovu, s obzirom na to da je jasno da ono u suštini predstavlja zaobilaznje Zakona o javnim nabavkama. Naime, ako Stanivuković, i pored cijele gomile već zaposlenih pravnik u Gradskoj upravi, želi dodatne advokatske usluge, morao je da raspise tender za advokatske usluge. Umjesto toga, on je, angažovanjem savjetnika I time zaobilašao sa primjeni Zakon o javnim nabavkama“, tvrde naši sagovornici.

Gotovo identičan slučaj je sa još dvoje advokata i politički aktivista koje je Stanivuković ranije „strpao“

na gradski budžet – Jovanom Kisin i Dariom Sandićem, o čemu je Faktor već pisao.

Kisinova i Sandić mjesečno primaju po

1.800 KM, na osnovu učešća u radu tzv. Tima za reviziju, a, prema mišljenju pravnika koje smo kontaktirali, i u ovo slučaju radi se o

klasičnom zaobilaznje Zakona o javnim nabavkama, s obzirom na to da su, po zakonu, jedino mogli biti angažovani preko tendera.

B.V.

SLAGAO DA NEĆE PRIMATI PLATU

Prema saznanjima FAKTORA, Stanivukoviću se svakog mjeseca uredno isplaćuje gradonačelnička plata od 5.500 KM, iako je tokom predizborne kampanje obećavao da neće primiti ni marku i da će raditi „pro bono“. Takođe, nije se obistinila ni njegova predizborna najava o tome da će smanjiti funkcionerske naknade, s obzirom na to da nijednom gradskom funkcioneru, među njima i Stanivukovićevim savjetnicima, plata nije umanjena ni za jednu marku.

SVI DRAŠKOVI LJUDI

Do sada, Stanivuković je zaposlio devet savjetnika, i to: dva savjetnika za pravna pitanja - Željka Travara i Nenada Baroša, Božanu Šljivar, savjetnicu za finansije, Miladu Šukalo, savjetnicu za društvene djelatnosti, Tanju Vukomanović, savjetnicu za medije, Svjetlanu Prole, savjetnicu za gradsku estetiku i arhitekturu, Valentinu Aničić, savjetnicu za ekonomska pitanja, Maju Miljević, savjetnicu za privlačenje investitora, te Mirnu Savić Banjac, savjetnicu za kulturu i socijalnu politiku.

Šta se čeka?
Da li će se bivši ministar i potpredsjednik
DNS-a izvući bez kazne?

Prije sedam godina
oštetili MUP
Republike Srpske za

260.000 KM

a još nije zakazan
početak suđenja.

Bivši ministar unutrašnjih poslova Republike Srpske, Radislav Jovičić, mogao bi proći bez kazne iako se sumnja da je taj resor oštetio za oko 260.000 maraka. Faktor saznaje da bi, prema sadašnjim informacijama, u ovom slučaju mogla da nastupi apsolutna zastara slučaja?!

Jovičić, koji je sada potpredsjednik DNS-a, na optužničkoj klupi bi trebalo da se nađe zajedno sa Alešom Majkićem, nekadašnjim direkto-

rom firme „Optel“. Ovo krivično djelo se dogodilo 2014. godine, a prema riječima pravni-ka, ukoliko se ovaj slu-čaj ne završi u roku od tri godine, nastupiće ap-

solutna zastara slučaja. To bi značilo da će bivši ministar biti oslobođen svake krivice jer suđenje nije završeno u roku.

Apsolutna zastara nastaje kada se navrš

duplo više vremena od najveće moguće kazne za to krivično djelo. Pravnici koji su analizirali ovaj slučaj ističu da, ukoliko se nastavi ovim tempom, ne po-

stoji šansa da se suđene završi u roku.

Za sve je „zaslužan“ sudija koji je vodio ovaj predmet, a koji je zatim promijenio posao te je suđenje moralo krenu-

ti ispočetka. Iako se to desilo prije gotovo pola godine, još uvijek nije zakazan početak novog suđenja Jovičiću i pitanje je kada će se to i desiti.

„Obavještavamo Vas da je krivični postupak protiv optuženih, Radislava Jovičića i Aleša Majkića, u toku. Predmet se nalazi u Planu rješavanja starih predmeta za 2021. godinu te će biti zakazan prema utvrđenom redosljedu zakazivanja predmeta“, odgovorili su nam iz Osnovnog suda u Banjaluci.

Okružno javno tužilaštvo u Banjaluci je, u junu 2017. godine, podiglo optužnicu protiv bivšeg ministra policije, a na teret mu je stavlje-

no krivično djelo nesavjestan rad u službi. Tek u februaru 2019. godine počelo je suđenje. Održano je nekoliko ročišta na kojima su saslušani radnici i načelnici iz Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske. Uglavnom, svi svjedoci su potvrdili da plaćena oprema nikada nije isporučena Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srpske.

Nakon tih uspješno održanih ročišta, a bilo je i više odgoda glavnog pretresa, početkom ove godine, sudija koji je radio na predmetu „Jovičić“ dobija drugi posao. Slučaj je dodijeljen novom sudiji te se postupak vraća na početak. P.H.

„KOŠTAĆE“ NAS DODATNIH 700.000 KM

Optužnica tereti Radislava Jovičića da je i pored toga što je znao da firma „Optel“ iz Banjaluke posluje u gubitku, sa njenim direktorom Alešom Majkićem, 23. septembra 2013. godine zaključio ugovor o nabavci opreme za UKT sistem radio-veza. Na osnovu tog ugovora, „Optelu“ je avansno isplaćeno 260.445 KM, ali oprema nije isporučena. Na teret mu je stavljen da je nesavjesnim radom oštetio Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske.

MJENICE BEZ POKRIĆA

U optužnici se navodi da je Majkić, nakon što oprema nije isporučena 2. septembra 2014. godine, zaključio sporazum o vansudskom poravnanju sa MUP-om Republike Srpske. Taj ugovor je zaključen zbog povrata uplaćenog avansa od 260.445 KM, plus zatezne kamate u iznosu od 42.149 KM. Majkića terete da je tada izdao četiri blanko potpisane i ovjerene mjenice iako je znao da iste nemaju pokriće.

Kćerka prvog predsjednika Republike Srpske i potpredsjednica Narodne skupštine za FAKTOR otkriva

Četiri puta su nam nudili po pet miliona dolara da izdamo Radovana

Sonja Karadžić-Jovičević u intervjuu za FAKTOR prvi put govori da im nekadašnji prvi zamjenik visokog predstavnika u BiH Rafi Gregorian, na Vidovdan, nudio pet miliona dolara da im „predaju“ Radovana Karadžića. Odbili su tu i mnoge druge „ponude“. Ali, uslijedile su nove prijetnje, ucjene, privođenja, upadi, pretresi, višesatna ispitivanja, sankcije, ograničenja, od čega nešto i danas traje, priznaje Karadžić-Jovičević. Kaje se što na neke ljude nije ukazala kada je za to bilo vrijeme, dok o stanju u SDS-u, koji je osnovao njen otac, ne zna ništa, još od 2018. godine, kada su neke njene riječi pogrešno protumačene. Mnogi od onih koji su njoj „lijepili razne etikete“, danas nisu u SDS-u.

Nedavno ste upozoravali da je pogrešno obilježavanje 21. jula kao dana hapšenja Vašeg oca, Radovana Karadžića? Šta se tačno dešavalo u to vrijeme? Da li je Karadžić bio izložen prijetnjama, ucjenama i ko sve još, te kakav je bio odnos prema njegovoj porodici?

Karadžić-Jovičević: Duga je to priča. Ovih dana ste mogli da čujete od advokata Goran Petronijevića sve okolnosti hapšenja, držanja tri dana u podrumu, isplati novčane nagrade i kome. Na Vidov-

dan 2008. godine imala sam sastanak sa Rafijem Gregorijanom u hotelu „Damis“ na Palama kojeg je doveo Dragomir Andan. Ponuđeno nam je pet miliona dolara (to je već četvrti put) da „predamo“ Radovana. Naravno da sam odbila dalji razgovor o tome i napustila sastanak. U subotu, 19. jula, dobila sam Rafijevu poruku „da ponuda više ne važi“. Nisam znala, ali sam osjetila šta bi mogao biti razlog. Naravno, nisam imala način ni da saznam. U ponedjeljak 21. jula, oko ponoći smo saznali kada je objavljeno. Što se tiče prijetnji, nije im bio izložen, jer nije imao komunikaciju ni sa kim. Mi smo bili izloženi, cijela porodica, kumovi, prijatelji. Prijetnje, ucjene, privođenja, upadi, pretresi, višesatna ispitivanja, sankcije, ograničenja i mnogo toga još. Nešto je na snazi i danas. Svakako je sakupljao poene na nama, gradio karijeru, ulizivao se raznim moćnicima i raznovrsno profitirao. Ne zavaravajmo se da tu ima razlike po nacionalnoj, političkoj, stranačkoj ili bilo kakvoj drugoj osnovi. Svi su učestvovali i svi se isplatilo. Nekada se gorko kajem što kao, danas etiketirani „izdajnik“ sopstvenog oca, stranke, naroda, države, nisam zaista ukazala na neke ljude kada je to moglo da nam pomogne i da bar na neko vrijeme odvratim maltretiranja sa nas na neke druge. Ali nisam. Sa druge strane samo zlonamjerna ili budala može sada da priča o nekoj izdaji kada su uložili beznačajni u odnosu na to vrijeme.

Da li je Radovan Karadžić imao pomoć i od koga tokom procesa suđenja i da li ste vi, kao porodica, mogli računati na bilo kakav vid podrške?

Karadžić-Jovičević: Nismo računali ni na koga. Svi su bili jako distancirani i u strahu, i tada i godinama prije. Osim stvarnih prijatelja i porodice. Ima tu ljudi i iz javnog života, ali i potpuno običnog divnog svijeta. Brojna pisma i knjige sa posvetom su posebno draga podrška. Ne mogu da ne pomenem i zahvalim na podršci cijelog tima odbrane, više stotina pripravnika iz svih krajeva svijeta koji su radili na slučaju, a posebno generala Milomira Savčića kao glavnog istražitelja i Milorada Kojića, direktora Centra za istraživanje rata, ratnih zločina i traženje nestalih lica Republike Srpske.

Upozorili ste već na teške uslove u kojima se nalazi prvi predsjednik Republike Srpske u britanskom zatvoru. Da li se nešto promijenilo i da li postoji mogućnost za to ili je i to svojevrsni nastavak kažnjavanja?

Karadžić-Jovičević: Ništa bitno se nije promijenilo. Naravno da je to nastavak kažnjavanja. Oni se ponašaju kao da je on osuđenik Britanije, a ne Ujedinjenih nacija. Od svega što mu je stavljeno na teret, ništa nema veze sa Britanijom i Britancima, a oni se tako ponašaju. Ne vidim drugi razlog osim da se time

„ZALEDILA“ SAM STATUS U SDS-U

KAKVO JE STANJE U SDS-U I KAKO KOMETARIŠETE TVRDNJE DA STE U JEDNOJ OD NEKOLIKO STRUJA U TOJ STRANCI?

Karadžić Jovičević: Nemam pojma kakvo je stanje u SDS-u. Moje „zaleđivanje“ je počelo 28.10.2018. godine kada sam na Glavnom odboru govorila o rezultatima izbora i sagledavanju kapaciteta koalicije, na čijim se izlaznim vratima NDP već nalazio. A gdje govoriti ako ne tu, otvoreno, kao u porodici. Ispostavilo se da ne treba, jer je tokom sjednice u medije je otišla vijest da sam ja za koaliciju sa SNSD, iako ništa od toga nisam ni pomenula. Naprotiv, zaobišla sam ono što je jedan dio dobro znao, a to su svakodnevni kontakti i pregovori sa Pavićem i DNS.

NEMAM AMBICIJA DA BUDEM PREDSEDNICA

Karadžić Jovičević: Kasniji napadi otkrili su da se u osnovi radi o diskreditaciji zbog moje navodne namjere da se kandidujem za predsjednika SDS, iako me niko za to nije ni pitao, niti ja imam tu želju i ambiciju. Redale su se moje „izdaje“ zbog prisustva proslavi 9. januara, na koju nikada nisam išla a da me nije uputio predsjednik stranke, pa zatim zbog pozdravljanja sa Kusturicom, našim sarajevskim komšijom i prijateljem porodice, zatim zbog „ne pljuvanja Dodika“ iako nisam nikada čula da nam je to program, zbog balansiranog vođenja sjednice umjesto kršenja Poslovnika i slične gluposti. Iznenađni brojni pozivi prije iznošenja stava o famoznoj tabli isto tako iznenada su sasvim prestali nakon iznošenja stava porodice, dakle i Radovana. Tom prilikom su Šarović i g. Stanić javno iznijeli svoje razumijevanje za cijelu situaciju i ja sam zahvalna na tome. Ne postoji komunikacija sa vrhom, osim sa par njih koji su i poslanici, pristojno i u mjeri koja je neophodna sa njihovog aspekta. Tako ni ne znam da li i koliko struja ima, ali ja očigledno nisam ni u jednoj. Ja sam izgleda samopunjiva solarna baterija. Međutim, bilo bi veoma interesantno saznati podatak koliko je ljudi „izdalo“ i napustilo SDS, na ovaj ili onaj način, sa sve porodicama, prijateljima, saradnicima, od tada kada su mene proglasili izdajnikom pa do danas, kada sam još tu gdje sam.

Radovan KARADŽIĆ na suđenju u Hagu, foto: Glas Srpske

otvoreno smatraju jednom od strana u našem nesrećnom sukobu. Po uslovima u kojima se on nalazi, zatvor i tretman apsolutno ne ispunjavaju ono što propisuju UN, dakle ni Haški tribunal, odnosno Mehanizam. Veliko je pitanje da li UN uopšte znaju da njihove članice ne poštuju njihove sopstvene rezolucije i odluke. Postoji mogućnost za promjene, ali je komplikovana sa više aspekata. Naime, nekada je njihova Vlada za tvorenice u Britaniji dodjeljivala advokate za tzv. „zatvorsko pravo“. Od 2013. godine to je ukinuto. Mi smo u poziciji da sami tražimo britanskog advokata i rješavamo način i pitanja takvog angažmana i svega što to podrazu-

mijeva. Akcenat je na „sami“. Tu se ništa nije promijenilo.

Održan je sastanak lidera parlamentarnih strana u Republici Srpskoj. Bilo je različitih predviđanja, sa posebnim akcentom na stavove i ponašanja opozicije u Srpskoj. Kako Vi vidite ovu situaciju?

Karadžić-Jovičević: Izuzetno sam ponosna na postignuto jedinstvo. Posebno na stav SDS i Mirka Šarovića, zrelost i hrabrost da se pokaže da je veće siromaštvo od bilo kod drugog ostati bez slobode. Ko to bolje zna od SDS, pa i Šarovića lično? Podsjetilo me sve to na neka ranija vremena donošenja velikih odluka.

Kod mene, vjerovatno, veliku ulogu pri posmatranju ljudi, situacija i događaja igra ljubav i odgovornost prema Srpskoj, a koju donose i vaspitanje i iskustvo i sjećanja, a sa njima, neizbježno i neke emocije.

Kako ocjenjujete rad Narodne skupštine Republike Srpske, koja, nerijetko, izazove pažnju medija u negativnom kontekstu, zbog neprimjerenih istupa nekih poslanika?

Karadžić-Jovičević: Ako posmatrate rad, Narodna skupština Republike Srpske je, po validnim parametrima, najefikasniji parlament u BiH. Atmosfera u kojoj se radi je često mučna, naporna za uče-

stvovanje i gledanje, beskrupulozni lov na poene, lajkove i za naklonost javnosti i lidera. Ne radi se samo o pažnji medija nego cijele javnosti koja se dijeli i po percepciji takvih istupa. Ipak, mnogi od njih su fingirani, dogovoreni, odglumljeni između ljudi koji se kasnije smiju, rukuju, čestitaju na uspješnoj predstavi u kojoj je svaki učesnik pokupio benefite za sebe. Gledaoci su ti koji sve to duboko proživljavaju, unoseći svoje vrijeme, živce i emocije. Pri tome, ne obraća se pažnja na argumente i suštinu izlaganja, nego na način koji zapravo prevlada nad činjenicama i privlači veću pažnju ili bolje reći odvlači pažnju sa argumenata. Učena sam da se dostojanstvenim pristupom i normalnim nastupom mogu iznijeti argumenti tako da se postigne dugotrajniji i jači efekat od proste vike i uvreda. Ne sporim da je neko učen drugačije, ali sporim da iko ima pravo da od bilo koga od nas traži da budemo što nismo i ne možemo biti, samo zbog trenutne popularnosti. Bogatstvo parlamenta bi trebalo biti u različitostima po mnogim osnovama (pol, starost, obrazovanje...) umjesto u nasilnim očekivanjima da svi budemo isti, stranački ukapljeni.

Ukazivali ste u više navrata da je neophodno sačuvati dignitet najvišeg zakonodavnog doma u Republici Srpskoj. Da li je tome pomogao rad Etičkog odbora i Kodeks ponašanja poslanika u parlamentu Srpske ili

da li su potrebne nove izmjene skupštinskog Poslovnika i u kojem pogledu?

Karadžić-Jovičević: Nije pomogao i dobro je da više ne postoji. Nas pet, koje su stranke kandidovale u taj odbor, mijenjalo se na mjestu predsjedavajućeg i mene su na tom mjestu zatekli slučajevi koji nisu vrijedni pomena, osim onog u kojem su gospoda Stanivuković i Vasić džentlmenski razmijenili izvinjenja i zajedno izašli pred medije. Kodeks prije svega ima pogrešan naslov koji aludira da je potrebna kontrola i prevaspitavanje isključivo poslanika. Taj dokument bi trebao da se odnosi na sve koji rade ili gostuju u Narodnoj skupštini. Dakle, da bude Kodeks ponašanja u Narodnoj skupštini. Poslovnik treba stalno mijenjati, dok se ne postigne efikasan rad, ali i omoguće demokratska prava narodnih poslanika. Trenutni Poslovnik ima dosta ograničenja u tom pogledu, ali i nekih nepreciznosti koje otežavaju rad rukovodstva. Mislim da Poslovnik treba donositi na kraju mandata, umjesto na sredini. Poboljšani i unapređeni, u dogovoru svih klubova i bez preglasavanja, jer se kasnije mora primjenjivati jednako na sve. Dodatno, rad je otežan i zbog nerealnih očekivanja da, zavisno od toga ko predsjedava, neki budu više povlašteni od drugih, da bude tolerisano grubo kršenje Poslovnika ili da zbog toga predsjedavajući budu izloženi prijetnjama, uvredama i javnom mobingu. S.S.

RUŠENJE MITOVA: Komisija za istraživanje stradanja Srba u Sarajevu:

Osama bin Laden i lokalni kriminalci Pod zaštitom SDA: Čelo, Caco i Juka zaduženi za pljačke, ubistva, silovanja i mučenja (2. dio)

Prve muslimanske paravojne formacije, „Patriotska liga“ i „Zelene beretke“, organizovane su u Sarajevu, krajem 1991. i početkom 1992. godine, kada je RBiH još uvijek bila konstitutivna republika Jugoslavije, dok su JNA i Teritorijalna odbrana RBiH bile jedine legalne oružane snage.

Rat je stvorio fenomenalne mogućnosti za bogaćenje sarajevskih kriminalaca koji su popunili redove ovih organizacija, ukazuje se u završnom izvještaju Nezavisne međunarodne komisije za istraživanje stradanja Srba u Sarajevu od 1991. do 1995. godine. Kriminalne bande brzo su se pretvorile u paravojne jedinice (Patriotska liga i Zelene beretke), ali njihov novostečeni status „sarajevskih branilaca” nije stvorio osjećaj vojne discipline i potčinjenosti.

U izvještaju se naglašava da je prisustvo brojnih kriminalnih bandi u uniformama bila javna tajna za tadašnji Centar službi bezbjednosti (CSB) Sarajevo. Brojni izvori otkrivaju kriminalne radnje sarajevskih bandi pod velom „Patriotske lige”.

Zamjenik komandanta, takozvane Armije Bosne i Hercegovine, general Stjepan Šiber u svojoj memoarskoj knjizi opisao je ove bande kao „dobro naoružane grupe, koje su vršile pljačke, ubistva i mučile ljude. U to vrijeme su imena Juka, Čelo, Topa, Kruško i drugi već bila dobro poznata”.

Policija nije ni prstom mrdnula kako bi suzbila kriminalne aktivnosti Zelenih beretki i Patriotske lige. Oni su djelovali kao samoorganizovana paravojna armija. Obučeni u vojne uniforme i naoružani, lutali su ulicama grada prije izbijanja rata i izvodili svoje parade dok je policija posmatrala.

Te paravojne jedinice bile su stranačke formacije SDA, a Alija Izetbegović je bio nji-

hov vrhovni komandant. Vjerski autoritet im je bio imam Careve džamije Muderis koji je i sam nosio pušku kalašnjikov. Glavni ideolog bio je, funkcione SDA, Omer Behmen. Sarajevski mediji su ove zločince promovisali kao narodne komandante. Postoji foto-dokumentacija koja pokazuje da je predsjednik Alija Izetbegović primio i odlikovao ove „narodne komandante”. Caco, čije je pravo ime Mušan Topalović, ranio je početkom rata u Njemačkoj kao muzičar. Vratio se u Sarajevo da vodi 10. brdsku brigadu Armije RBiH. Nekoliko je puta ranjen, a izgubio je i par prstiju na lijevoj ruci. Njegova karijera muzičara bila je završena. Juka Prazina bio je poznati predratni kriminalac i utjerivač dugova. Rođen u siromašnoj porodici, počeo je da krade novac za ručak i sendviče od školaraca. Nije bio osposobljen za službu vojnog oficira, ali je napravio izuzetnu karijeru u takozvanoj ARBiH. Alija Izetbegović učinio ga je članom štaba Vrhovne komande. Dopisnik Vašington Posta, Džon Pomfret, primijetio je da je „jedina kvalifikacija za komandovanje u miliciji, očigledno, ukus za nasilje”.

Juka Prazina formirao je vlastitu jedinicu pod nazivom „Jukini pukovi”. Glavni štab takozvane ARBiH imao je namjeru da ga unaprijedi u čin generala, iako Juka nije imao predratno vojno iskustvo. Juka Prazina se nije uspio dokazati na bojnopolju. Izdao je Aliju Izetbegovića i pridružio se HVO-u, koji je bio u ratu sa ARBiH. Decembra 1993. godine,

BIN LADEN U SARAJEVU SA IZETBEGOVIĆEM

Osama bin Laden je navodno posjetio Sarajevo tokom rata. Renata Flotau, novinarka njemačkog „Špigla”, tvrdila je da je vidjela Osamu bin Ladena u Izetbegovićevoj predsjedničkoj kancelariji u Sarajevu 1994. godine. Salman Raduev, čečenski terorista, koji je postao poznat po incidentu sa 3.000 taoca u Dagestanu 9. januara 1996. godine, potvrdio je da se Osama bin Laden sreo sa Alijom Izetbegovićem, navodi se u izvještaju Komisije.

Prema Dževadu Galijaševiću, muslimanskom političaru i bivšem načelniku opštine Maglaj, zamjenik Bin Ladena, Al-Zavahiri, pojavio se u oblasti Maglaja, 1992. godine kako bi posjetio mudžahedinske logore.

Snaga mudžahedinske komponente u ARBiH kretala se između 4.000 i 15.000 boraca. Različite grupe mudžahedina borile su se u okviru četvrte muslimanske oslobodilačke brigade četvrtog korpusa, Sedme muslimanske oslobodilačke brigade sedmog korpusa, Devete muslimanske oslobodilačke brigade trećeg korpusa i 501, 303. i 505. brigade petog korpusa. Nezavisna jurišna jedinica El Mudžahid brojala je do 1.000 boraca u okviru 3. i 7. korpusa ARBiH.

AMNESTIJA ZA 54 OSUĐENIKA

U februaru 1991. godine, SDA je započela postupak amnestiranja sarajevskih kriminalaca. Predsjedništvo SRBiH je na 4. sjednici 7. februara formiralo Komisiju za amnestiju, koja je amnestirala 54 osuđena zatvorenika. U ranoj fazi rata, zločinačke grupe su Sarajevo podijelile na svoje feude, odnosno zone odgovornosti.

Mušan Topalović Caco kontrolisao je opštinu Stari Grad, Juka Prazina je bio „kralj” opštine Novi Grad, a Ramiz Delalić Čelo bio je „ratni gospodar” opštine Centar.

Njihovi ljudi vršili su ubistva, pljačke, iznude, rekvizicije i konfiskacije imovine te silovali žene. Imali su svoje tjelohranitelje i ubice i organizovali su sistematski i neograničen teror nad srpskim građanima.

Jusuf Juka PRAZINA

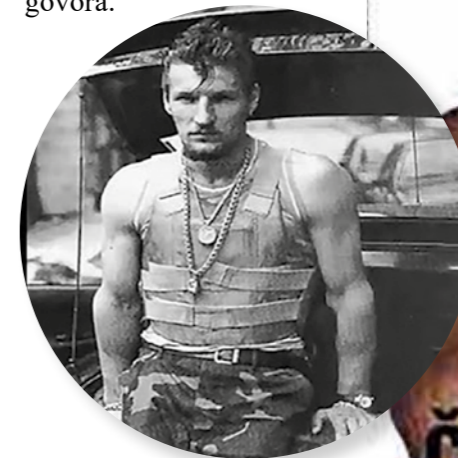
imala u studentskom domu „Mladen Stojanović”.

Jusuf Pušina, ministar unutrašnjih poslova RBiH na početku rata, primijetio je: „Ismeta sam poslao u zatvor u mirno vrijeme, a tokom suđenja sud je utvrdio da je psihopata. Tada sam odjednom otkrio da ima više autoriteta od mene. Bio je to nadrealni trenutak”.

Ramiz Delalić, zvani Čelo 2, porijeklom iz Sandžaka bio je prije rata umiješan u zločine u Sarajevu, Njemačkoj i Švajcarskoj. Početkom devedesetih godina uspostavio je vezu sa istaknutim muslimanskim političarima. Ponašao se kao ugovorni ubica, uživajući u zaštiti sarajevske policije i političara SDA.

Različite muslimanske paravojne formacije nadmetale su se za naklonost da im predsjednik Alija Izetbegović dodijeli najveći broj uhapšenih Srba i najve-

ći iznos otkupnine koju je njihova rodbina plaćala za puštanje na slobodu. Visina otkupnine je bila individualna i zavisila je od statusa uhapšene osobe. Novac dobijen na ovaj način deponovan je u blagajne SDA. Advokat i Cacin savjetnik, Fahrija Karikin, poznat po svojim korumpiranim vezama sa sarajevskim kriminalnim podzemljem, u ozbiljnoj privatnoj ponudi razmijenio je trideset i jednog Srbina i stekao bogatstvo od otkupnine. Priznao je da je Alija Izetbegović zahtijevao od njega da olakša hapšenje što većeg broja Srba kako bi ih razmijenili za njegovog rođaka koji je bio u zatvoru u Foči. Oni Muslimani, koji su pokušali da prisvoje novac od otkupnine, bili su kažnjeni. Bivši sarajevski sudija-porotnik, Marko Mikerević, u svojoj knjizi „Sarajevski kazani smrti” preporučio je sudski slučaj u koji je bio uključen kao sudija porotnik, kada je izvjesni Rusmir Čakarević Rus osuđen na tri godine zatvora zbog zloupotrebe 1.000 DM u ovoj vrsti dogovora.

Filip Korvin, službenik civilnih poslova Ujedinjenih nacija u Sarajevu, opi-

sao je atmosferu ratnog Sarajeva:

„Mito, iznuda i zaštitni reketi način su života. Organizovane ubice predratnog Sarajeva sada su paravojni izvršioći vlasti, kao i njihovi lični tjelohranitelji”.

Završni izvještaj eksperata Ujedinjenih nacija uredno je konstatovao da je „broj muškaraca kriminalne pripadnosti formirao grupe za odbranu grada”, uključujući Ramiza Delalića Čelu i Mušana Topalovića

Cacu, koji su, kako se izvještava, kontrolisali operacije bandi na opsadnoj liniji bosanskih Srba, prevozeći pune kamione krijumčarene robe i teretna vozila preko mostova na rijeci Miljacki, koja razdvaja Grbavicu od centra grada”. Međutim, izvještaj je čitao o drugim, brojnim i težim zločinima koje su počinile ove bande.

Takozvana ARBiH je apsorbovala brojne kriminalce u paravojne formacije pod komandom Jusufa Prazine zvanog Juka, Ismeta Bajramovića zvanog Čelo, Mušana Topalovića zvanog Caco, Samira Kafedžića zvanog Kruško, Ismeta Hadžića, Ramiza Delalića zvanog Čelo 2 i drugih.

Nastaviće se...

A.J.

Ismet BAJRAMOVIĆ ČELO

Jeziva serija nasilja - Najmonstruozniji zločini na području Republike Srpske

Ubistva

koja su ledila krv u žilama i iskusnim inspektorima

Iako su policijski inspektori navikli na različite situacije koje ih dočekaju na mjestu ubistva, postoje slučajevi koji i njih, kao i javnost u Republici Srpskoj - šokiraju. Jedno tako ubistvo dogodilo se nedavno na području Šipova.

Po brutalnosti je zaprepastilo i policajce i mještane mirne opštine u jugozapadnom dijelu Srpske.

Za ovo zlodjelo, kao iz najstrašnijih horor filmova, saznalo se krajem maja ove godine, kada je Dragan Trkulja ušetao u Policijsku stanicu u Šipovu i dežurnom policajcu rekao da je ubio suprugu.

Zaprepaštenje je uslijedilo nakon što je patrola izašla na mjesto zločina.

Dragan je u svom ubilačkom pohodu supruzi Snježani prvo zadao ubod nožem u grudni koš, a onda joj udarcima sjekirom doslovno smrskao glavu, što je zapaljilo i policajce, navikle da, zbog prirode posla, gledaju razne ljudske tragedije. O kakvom brutalnom zločinu se radi, govori i podatak da tokom obdukcije doktor nije mogao da utvrdi koliko je puta žena udarena sjekirom, jer je glava bila potpuno smrskana. Nažalost, bilo je jasno da je ubica svojoj supruzi zadao udarce sjekirom koristeći njene obje strane.

Međutim, tu nije bio kraj monstruoznosti u ovom slučaju. Istraga je pokazala da se, nakon što je ubio suprugu, Dragan istuširao, presvukao i otišao na kafu?! Iako Šipovo nije poznato kao „opasan“ grad ili mjesto obračuna kriminalnih grupa, zbog još jednog zaprepašujućeg slučaja ubistva nije silazilo sa stranica domaće i regionalne štampe. I, nažalost, opet zbog krajnje uznemirujućeg zločina, u kojem je ugašen život monaha Stefana Ačića, u manastiru Glogovac. Zbog ovog slučaja Dragan Ševo je već osuđen na 16 godina zatvora.

Ovaj 41.godišnjak iz Laktaša je 7. decembra prošle godine iz koristoljublja ubio pravoslavnog sveštenika. Zločin se dogodio u konaku manastira Glogovac, gdje je Ševo došao s namjerom da od Stefana Ačića zatraži novac na zajam. Nakon što nije dobio potvrđen odgovor, Ševo je ustao i s leđa prišao monahu, a potom mu zadao dva uboda nožem u grudi.

Sa stola je ukrao kesu u kojoj se nalazilo 566 maraka, 59 evra, 37 kuna i 10 dinara. Od ranjenog sveštenika zahtijevao je još novca, pa su otišli u sobu na spratu konaka. Tu je ukrao još 510 KM i 110 evra. Žrtvu je zaključao u sobi i odnio ključ, a monah je iskrvario nasmrtno od zadobijenih rana. Koliko je bio hladnokrvan u ovom ubistvo, najbolje svjedoči podatak da Ševin prijatelj, koji ga je odvezao sa mjesta zločina, nije bio ni svjestan šta je on prethodno učinio.

Ipak, kada je riječ o krvavim zlodjelima, teško da će ijedno prevazići dvostruko ubistvo u Prijedoru.

Alija Hrustić iz grada na Sani je, 27. maja

2017. godine, nožem i sjekirom iskasapio svoju suprugu Azru i njenog ljubavnika Envera Halilagića. Zbog ovog zločina pravosnažno je osuđen na 30 godina zatvora. Hrustić je ljubavnike usmrtio sa 54 udaraca nožem i sjekirom.

Nakon ubistva otišao je u policiju i sam se predao, a prizor koji je ostao nakon zločina izazvanog bjesom i pomućenim umom, nažalost su dugo pamtili. Izvor blizak istrazi je tada ispričao da je sve podsjećalo na zvjerski pohod. Ljubavnici su bili goli, i iskasapljeni ležali u lokvi krvi.

U presudi se navodi da je Hrustić kobnog jutra došao do kuće da potraži svog maloljetnog sina.

– Kad je u dvorištu primijetio auto Halilagića, iz svog vozila je

USMRĆEN PALICOM, PA PREGAŽEN

Mihajlo Stupar Šmit ubijen je 11. marta ove godine, a njegovo tijelo pronašli su nekoliko časova kasnije lokalni ribari pored rijeke Sane, u mjestu Raškovac kod Prijedora.

Obdukcijom je utvrđeno da je Stupar umro nasilnom smrću i da je krvnički izudaran bejzbol palicom i nogama po glavi i čitavom tijelu, nakon čega je nastupila trenutna smrt.

Utvrđeno je i da je žrtvi bio prelomljen vrat. I tu nije kraj, nakon što je usmrćen brutalnim udarcima palicom, ubice su Stupara pregazile automobilom.

uzeo sjekiru i nož i ušao u kuću. U sobi je zatekao nage Azru i Envera i odmah ih napao udarcima nožem i sjekirom, sve dok ih nije usmrtio – navodi se u presudi. Koliko je bio stravičan ovaj zločin, svjedoči i činjenica da je nož kojim je ubistvo počinjeno, pronađen zariven u polni organ Hrustićeve supruge.

Po brutalnosti izvršenja, nažalost, izdvaja se i slučaj u Banjaluci, kada je 25. novembra 2019. godine ubijen beskućnik Bruno Rold. Zbog ovog ubistva na 15 godina je osuđen Rade Drljača, a u zločinu su mu pomagali Slobodan Krnetić i Boris Zorić.

– Napali su žrtvu tako što ga je Krnetić šakom udario u glavu, nakon čega su ga svi zajedno tukli rukama i nogama po glavi i tijelu,

nanoseći mu teške povrede lobanje, višestruki prelom rebara, grudne kosti, rascjep jetre i druge teške povrede. Rolda su potom vezali, tako što ga je Zorić držao za noge, koje su Drljača i Krnetić pričvrstili maromom – precizirano je u optužnici. Potom je Drljača uzeo nož te šiljkom i oštricom ubo žrtvu u vrat, a zatim je zaklao.

Rold je na mestu ostao mrtav usljed gušenja, gubitka veće količine krvi, uz krvarenje u lobanji i višestruki prelom rebara i grudne kosti. Nakon zločina Drljača je upaljačem zapalio spužvu kreveta na kojem je ležalo tijelo izmasakriranog Rolda. Zbog požara je tijelo bilo ugljenisano, a vatra se proširila na cijelu prostoriju i kuću.

Dosta pažnje u javnosti izazvalo je i ubistvo Bojana Milovanovića iz Kozarske Dubice, a koji je u oktobtu 2018.godine usmrćen u centru Banjaluke. Tokom tuče dvije grupe mladića, Goran Bilčar je iz prtljavnika automobila izvadio šrafceger koji je zatim zabio u glavu Milovanovića, a koji je ušao u lobanju oko deset centimetara. Nadamo se da se ovakvi i slični slučajevi više nikada neće ponoviti.

Ubijeni monah Stefan AČIĆ

Srbi u Hrvatskoj – Ponovo legalizacija etničkog čišćenja?

Strah od potpuno nestanka i ostaci nekadašnjeg konstitutivnog naroda

U septembru i oktobru ove godine u Hrvatskoj će biti sproveden popis stanovništva. Od rezultata zavisice i prava koja ostvaruje Srpska zajednica prema Ustavu i zakonima ove zemlje. Iz Srpskog narodnog vijeća (SNV), ali i drugih srpskih organizacija, poručuju da je za vitalni interes Srba izuzetno važno da rezultati popisa što vjerodostojnije prikažu njihov stvarni broj u Hrvatskoj. Taj broj se, na žalost, konstantno smanjuje.

SNV CHB

Izjašnjavanje opasno po život!

Apel upućen od strane SNV-a dolazi nakon što je, u prethodnom periodu, primijećeno da se određeni broj Srba odriče prava da se izjasni o etničkoj pripadnosti, prvenstveno zbog straha i nelagodnosti da budete izloženi direktnim ili indirektnim oblicima diskriminacije, netolerancije i nasilja. Godišnje analize u vezi sa slučajevima nasilja i iskazivanja različitih oblika netrpeljivosti i diskriminatornih stavova prema Srbima koje objavljuje SNV, ukazuju na trend povećanja tih negativnih pojava u javnom i političkom životu.

Javno iskazivanje netolerancije i govora mržnje protiv Srba, ispisivanje grafiti i isticanje neprimjerenih simbola, gotovo su svakodnevna i široko rasprostranjena pojava. Pojedinci i grupe koji se izjašnjavaju kao navijači pojedinih fudbalskih klubova, često su među glavnim inicijatorima i izvršiteljima napada na Srbe. Tokom 2020. godine, širom Hrvatske, zabilježeni su različiti oblici napada i uništavanja imovine u vlasništvu Srba, njihovih institucija i udruženja kao i Srpske pravoslavne crkve.

U SNV-u, za generisanje nasilja i govora mržnje, naročito problematičnim smatraju uobičajen izostanak javnih osuda za takve pojave, kako od strane predstavnika vlasti tako i opozicionih po-

litičara i javnih ličnosti. U stvaranju antisrpske atmosfere posebno se izdvojio gradonačelnik Vukovara, Ivan Penava, koji je taj grad nazvao epicentrom velikosrpske agresije. Međutim, upravo su u Vukovaru u prethodnoj godini, zabilježeni neki od slučajeva fizičkog nasilja i napada na Srbe. Iako su napadi povremeno predstavljani kao sukobi navijačkih grupa, SNV smatra da su žrtve bile i osobe koje sa tim grupama nemaju nikakve veze.

Dopunski izbori su šansa!

Osim popisa stanovništva, dopunski izbori koji će se održati u septembru ili oktobru, prioritet su Samostalne demokratske srpske stranke, političkog predstavnika Srba u Hrvatskoj, ali i ostalih srpskih organizacija. Naime, dopunsko glasanje će biti organizovano jer na lokalnim izborima, održanim u proljeće, nije izabran dovoljan broj pripadnika nacionalnih manjina. U 87 jedinica lokalne samouprave ostalo je nepopunjeno 99 mjesta namijenjenih pripadnicima svih nacionalnih manjina, od toga 74 koja pripadaju Srbima. Na dopunskim izborima mogu učestvovati, isključivo, pripadnici nacionalnih manjina u tim opštinama. Jedino oni mogu birati i biti birani, ali kandidate mogu predlagati sve političke stranke, a ne samo manjinske, kao i grupe birača. Koliko pripadnika manjina mora biti u nekom lokalnom predstavničkom tijelu

u Hrvatskoj izračunava se na osnovu popisa stanovništva i ukupnog broja svih poslaničkih mjesta na pojedinom području.

Ne postoji emisija na srpskom jeziku!

Srbi u Hrvatskoj odavno nisu konstitutivni narod nego jedna od 22 nacionalne manjine koja čini oko osam odsto cjelokupnog stanovništva Hrvatske. Od tog procenta više od polovine su Srbi – 4,3 odsto. Ipak, na javnom medijskom servisu, Hrvatskoj radio-televiziji, ne postoji redakcija niti emisija na srpskom jeziku. Takvu situaciju nisu promijenili ni zaključci Međuvladinog mješovitog odbora za rješavanje problema srpske manjine u Hrvatskoj i hrvatske manjine u Srbiji. U njima je jasno navedeno da bi pri HRT-u trebalo da formiraju srpsku re-

Zoran MILANOVIĆ, foto: Jutarnji list

MILANOVIĆ

Predsjednik Republike Hrvatske, Zoran Milanović, napustio je prošle godine obilježavanje godišnjice akcije „Bljesak“ u Okučanima, kada je shvatio da su u protokolu lica koja imaju majice HOS-a, sa ustaškim pozdravom. Slično je uradio i ove godine u Zadru kada je, iz istog razloga i natpisa „Za dom spremni“, odbio da učestvuje u obilježavanju akcije „Maslenica“.

dakciju, a to su prihvatili i hrvatski članovi Odbora. Istovremeno, hrvatska nacionalna manjina u Srbiji ima svoju redakciju sa 15 urednika, novinara, lektora i nekoliko emisija na svom jeziku na Radio-televiziji Vojvodine. Jedinu televizijsku emisiju o životu srpske zajednice, isključivo na

srpskom jeziku i pismu, proizvodi Televizijska produkcija Zajedničkog vijeća opština pod nazivom „Hronika Slavonije, Baranje i zapadnog Srema“. Ta emisija se, međutim, ne emituje na HRT-u, već na programima Radio-televizije Srbije i Radio-televizije Republike Srpske.

N.V.

KADA BROJKE OPOMINJU!

Prema popisu iz 1991. godine, u Hrvatskoj je bilo 581.663 Srba ili 12,16 odsto. Njihov broj smanjio se 2001. godine na 201.631 ili 4,54 odsto. Negativan trend je nastavljen popisom iz 2011. godine kada Srba u Hrvatskoj ima svega 186.633 ili samo 4,36 posto. Prosječna starost hrvatskih građana 2011. godine je bila 41 godinu. Srbi u Hrvatskoj su, prosječno, bili stariji 12 godina - odnosno imaju 53,1 godinu!

NIJE SVE TAKO CRNO!

Positivni koraci u 2020. godini zabilježeni su, navodi se u biltenu SNV-a, u kulturi sjećanja i obilježavanju stradanja Srba i Hrvata u sukobima devedesetih godina. Riječ je o obilježavanjima godišnjice „Oluje“ u Kninu, pomenima ubijenim Srbima u Gruborima, Plavnu i Varivodama te sjećanju na žrtve Vukovara i Škabrnje.

Na komemoraciji u Gruborima po prvi put su bili prisutni i visoki zvaničnici, predsjednik Hrvatske i potpredsjednik Vlade, uz osude zločina i uvažavanje nedužnih žrtava srpske nacionalnosti. Nakon razornog zemljotresa koji je pogodio područje Banije, pokazan je visok stepen ljudske i građanske solidarnosti, a pomoć koja je stizala dobijali su svi kojima je bila potrebna - bez obzira na nacionalnost.

Glasna tišina "Malog Zejtinlika" opominje više od kazne

Najtužniji dio srpske zemlje u ovom dijelu Balkana

Više od bilo koje riječi 958 bijelih krstova na „Malom Zejtinliku“ kazuje tragediju srpskog roda u proteklom ratu. Sa tog mjesta neizmjerne tuge upozoravaju bijeli spomenici svake, pa i ove godine na 1996., jednu od najboljih za srpski narod prvenstveno Sarajeva, Republike Srpske, ali i svakog dijela svijeta gdje god se naš hrabri narod nalazi. Iako je prošlo četvrt vijeka, nije lako prebirati po ratnim sjećanjima i zastati na stranicama ispisanim u januarским i februarским danima, kada su sarajevski Srbi sa Grbavice, Vraca, Ilijaša... Vogošće, Ilijaša, Ilidže, Hadžića, Rajlovca, centra grada i drugih naselja ostavljali svoje domove i odlazili u neizvjesnost. Nepregledne kolone, od čak 120.000 sarajevskih Srba, tjerane nevjericom, ali i, kao nikada do tada, snježnom mećavom, kretale se preko Tre-

bevića, Pala i Romanije. Nosili su na povijenim ledima sanduke, svoje mrtve, na srpsku zemlju, u vječnu kuću, "Mali Zejtinlik". Plakali su tih dana i oni, i svi drugi Srbi, i nebo i zemlja.

Nad Sokocem i danas, nakon dvije i po decenije, odjekuje poziv stanovnicima ovog malog grada na istoku Srpske, da dočekaju žive i sahrane mrtve sarajevske Srbe, da jedne smjeste u svoje tople domove, a za druge uzmu kramp i lopatu i pođu u Poljak polje, prostor gdje su tada postavljene temelji „Malog Zejtinlika“. I išli su brojni stanovnici sa podnožja Romanije da pomognu mehanizaciji za drugu sahranu heroja sa Grbavice, Vraca, Ilijaša... Teško je u tim dramatičnim danima bilo narodu sa Glasinačke visoravni skrivati bol, ali su pokazali nevidenu humanost i dobrotu, brisali suze neutješnim majkama, utučenim sestrama i uplaknoj djeci, hrabreći ih da istraju, prežive novu golgotu, da nastave da žive za svoje najmilije, ali i za odlaske na groblje i molitve za duše junaka.

I nije bilo tada kraja pretužnim konvojima do Malog Zejtinlika. Gotovo dotučene bolom, ranjene kao oštricom noža, po drugi put su majke lile rijeke suza i u vječnost ispraćale one što živote ugradiše u svete temelje Republike Srpske. Promrzle kolone sledile su i sve one pored malih ekrana, jer su velike muke i seobu sarajevskih Srba pratili brojni svjetski mediji.

Uz pomoć Vlade RS te Udruženja Srba

Sarajevsko-romanijske oblasti u Torontu, te zahvaljujući priložima vjernika Srpskog kulturnog kluba Sveti Sava iz predgrađa Sidneja, Crkvene opštine Sokolac, boračkih organizacija Sarajevsko-romanijske regije i opštine Sokolac, Skupštine Grada Istočno Sarajevo, te sokolačke opštine, u srcu Romanije nikao je, pogledu na onaj u Solunu, „Mali Zejtinlik“, najtužniji dio srpske zemlje u ovom dijelu Balkana. I krst, kao sila, sjećanje i znamenje, dežura nad herojima, na kapijama ispred hrama Prepodobne majke Paraskeve (Svete Petke), uz utisnu-te riječi „Čekamo vaskrsenje mrtvih“.

Prvi u besmrtnoj koloni, odmah uz temelje ograde kojom je opasano ovo spomen-područje, sahranjeni su Đuričići – braća Milan i Milomir, i njihov otac Borko. Majka Jela, sve do smrti, neumorno je, čuvajući od zaborava svoje najbliže, obilazila njihovu vječnu kuću. U Malom Zejtinliku 36 porodica su sahranile po dva sina. U besmrtnike su se upisala Mitar, Marko i Mlado, kao i Cvijanovići iz Ilijaša: Slobodan, Cvjetko i Milinko. Tuga slama srca i na sam spomen da su Spasimir i Milomir poginuli u istom danu, a njihovi roditelji Niko i Milka Košarac sagradili novi dom u blizini groblja kako bi mogli češće biti pored humki svojih sinova. Istim mislima vodila se i Dušanka Fržović kada je iz sarajevskih Nedžarića došla u Sokolac da bude blizu Malog Zejtinlika i svojih najdra-

ŽRTVA NIJE UZALUDNA

Više od 900 imena, junaka sahranjenih u „Malom Zejtinliku“, svjedoče težini tragedije koju je doživio srpski narod na ovim prostorima u borbi za slobodu. Zato se 25 godina klanjamo njihovim sjenima i ponovo zaklinjemo da svaka žrtva za Srpsku ostaje da živi u našim sjećanjima i upozorava da je sloboda krvlju plaćena.

žih – supruga te sinova Gorana i Zorana, kojima se pridružila 7. februara 2016. godine. Za sinovima Goranom i Duškom tuguju i Alek-

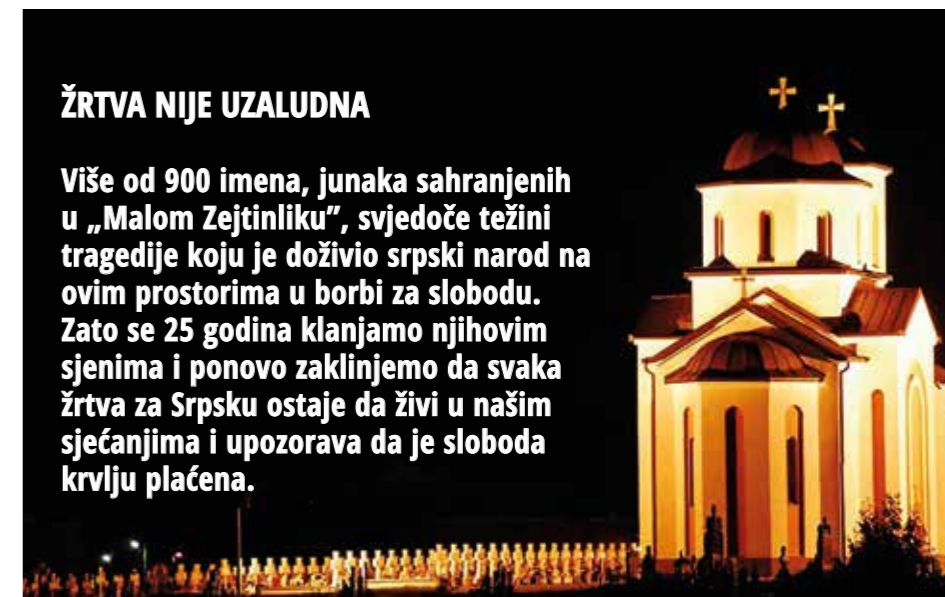
sa i Ljubinka Barjaktarević, Damjanovići sa Čemerna plaču za dvojicom braće, dvije kćeri i sinom. Među bijelim grobovima su i vječ-

na počivališta trojici petnaestogodišnjaka – Slobodana Golubovića, Miodraga Pukete i Saše Perića. I tako u nedogled.

N.I.

B RAT DO BRATA

Lede krv u žilama podaci o braći koja stradaše za slobodu svog roda, a čiji posmrtni ostaci leže u „Malom Zejtinliku“. Rajko i Đorđo GRUJIĆ iz Vogošće, Stanislav i Branislav PAVLOVIĆ iz Ilidže, Budimir i Spasoje RAJIĆ iz Vogošće, Milomir i Spasimir KOŠARAC iz Vogošće (poginuli u istom danu), Milorad i Ranko SPASOJEVIĆ iz Vogošće (poginuli u istom danu), Jeremija i Ilija VLADUŠIĆ iz Vogošće (poginuli u istom danu), Milan i Milomir ĐURIČIĆ iz Vogošće, Drago i Jovo KNEŽEVIĆ iz Sarajeva, Milenko i Radenko ANDAN iz Ilidže, Sreto i Petar TODIĆ iz Starog Grada, Aleksa i Dragan STJEPIĆ iz Ilidže, Mitar i Milan VASIĆ iz Ilidže, Milutin i Simo ČOSOVIĆ iz Ilidže, Sreto i Jovo PLAKALOVIĆ iz Starog Grada, Dimitrije i Petar BILAL iz Ilijaša, Zoran i Dragan KRAJIŠNIK iz Ilijaša, Goran i Duško BARJAKTAREVIĆ iz Ilijaša, Slavko i Stanislav STOJANOVIĆ iz Ilijaša, Blagoja i Petko MARKOVIĆ iz Vareša, Mirko i Marinko ROSULJAŠ iz Ilijaša, Đorđo i Rajko BUNJEVAC iz Ilijaša, Janko i Strajko OKILJ iz Ilijaša, Pero i Mirko KENJIĆ iz Ilidže, Žarko i Boško VUČENOVIĆ iz Ilijaša, Janko i Zdravan DAMNJANOVIĆ iz Ilijaša, Zoran i Goran FRŽOVIĆ iz Nedžarića, Dragutin i Mitar VUJIĆ iz Ilijaša, Slaviša i Zoran SIMIĆ iz Vogošće, Vaso i Luka JANJIĆ iz Ilidže, Aleksa i Dragan TAMBUR iz Rajlovca, Milivoje i Rajko LAKIĆ, Ratko i Janko STOLICA iz Ilijaša, Velibor i Dalibor VANOVAĆ iz Ilijaša, Miroslav i Stojan SIMENDIĆ iz Vogošće, Ratko i Neđo ĐUKANOVIĆ iz Vogošće i Zoran i Božidar KOSTIĆ iz Ilijaša.

REKORDNA PROSJEČNA PLATA NAKON OPOREZIVANJA U JUNU - 994 KM

Prosječna mjesečna plata nakon oporezivanja u Republici Srpskoj isplaćena u junu 2021. godine iznosila je 994 KM i najviša je od kada se posmatra prosječna zarada nakon oporezivanja po mjesecima.

Statističari su ukazali da je prosječna zarada nakon oporezivanja isplaćena u junu 2021. u odnosu na isti mjesec prethodne godine nominalno veća za 3,7 odsto, a realno za 2,3 odsto, dok je u odnosu na maj 2021. i nominalno i realno veća za 1,3 procenata. Prosječna mjesečna bruto zarada iznosila je 1.544 KM.

Najviša prosječna plata u Republici Srpskoj nakon oporezivanja bila je u području finansijske i djelatnosti osiguranja, i to 1.472 KM, a najniža u oblasti pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane, hotelijerstvu i ugostiteljstvu, 699 KM.

U junu 2021. godine, u odnosu na isti mjesec lani, najveći nominalni rast mjesečnog radničkog primanja nakon oporezivanja zabilježen je u područjima umjetnost, zabava i rekreacija 16,8 odsto, stručne, naučne i tehničke djelatnosti 10,5 odsto i proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija 10,4 odsto.

U istom periodu smanjenje zarade nakon oporezivanja, u nominalnom iznosu, zabilježeno je jedino u području poslovanje nekretninama i to od jedan odsto.

NAJVIŠA STOPA RASTA U REGIONU

Bruto domaći proizvod (BDP) Republike Srpske u prvom tromjesečju ove godine, izražen u tekućim cijenama, iznosio je oko 2,73 milijarde KM i imao je stopu rasta od 2,3 odsto u odnosu na isti period lani, podaci su Republičkog zavoda za statistiku.

Prema dostupnim informacijama u regionu, ovo je najviša stopa rasta BDP-a u okruženju.

Bruto dodata vrijednost u prvom tromjesečju ove godine bila je 2,227 milijardi KM, a vrijednost poreza na proizvode umanjene za subvencije na proizvode iznosila je 500,9 miliona KM.

Posmatrano prema područjima djelatnosti, realno veća bruto dodata vrijednost od 9,8 odsto bila je u prerađivačkoj industriji, a 9,7 procenata u sektorima vađenja ruda i kamena, proizvodnji i snabdijevanju električnom energijom, gasom, parom i klimatizaciji, snabdijevanju vodom i kanalizaciji.

Među sektorima u kojima je došlo do pada bruto dodate vrijednosti su poslovanje nekretninama, trgovina, saobraćaj i skladištenje.

Nova Strategija razvoja poljoprivrede i ruralnih područja Republike Srpske

Ko ne obrađuje zemljište dužan je da ga da' u zakup

Republika Srpska ima oko 30 odsto formalno i neformalno zaposlenih u sektoru poljoprivrede, čije je učešće u BDP-u među najvećim u Evropi i iznosi od 700 do 800 miliona KM ili oko sedam odsto. Ali, ne zahvaljujući velikoj razvijenosti poljoprivrede, već nerazvijenosti ostalih privrednih grana. Ipak, Srpska je relativno bogata zemljišnim resursima, jer ima 0,83 ha poljoprivrednog, odnosno 0,68 ha obradivog zemljišta po stanovniku

u odnosu na 0,21 ha na nivou EU. U Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede za Faktor su istakli da postoji izražen trend ukрупnjavanja zemljišnih posjeda, a rast je u periodu 2014 – 2018. godina bio čak 40 posto i iznosi 6,3 ha vlastitog zemljišta i 12,3 ha ukupnog posjeda. Međutim, samo 26,8 posto površina spada u 2-4 bonitetnu klasu, odnosno prikladno je za obradu, a samo pet odsto oraničnih površina se navodnjava.

U analiziranom peri-

odu (2014–2018.) obrađene površine su povećane za 20.000 ha (+6,5 odsto) a najveći rast je kod industrijskog bilja, jer su površine uvećane za 62 odsto.

Kada je u pitanju obim proizvodnje, on se kod maline, jabuke, kruške, krastavaca, ribe, mlijeka i ovčijeg mesa kreće iznad 100 odsto zadovoljenja domaćih potreba stanovništva, a kod mesa peradi i svinjskog mesa je takođe iznad 90, odnosno 80 odsto.

U novoj Strategiji

ljoprivrednog zemljišta kroz razvoj digitalnih platformi, državni otkup zemljišta, provođenje projekata ukрупnjavanja, kao i prelazak na plaćanje podsticaja po površini obrađenog zemljišta. U Strategiji je naglašena potreba povećanja produktivnosti kroz podršku programima proizvodnje sjemena, unapređenje reprodukcije u stočarstvu, dostupnost savjetodavnih usluga, obrazovanje proizvođača za poljoprivredna zanimanja, ali i organizovanje programa cjeloživotnog učenja za poljoprivrednike. Važna je i primjena novih tehnologija u poljoprivredi kroz aktiviranje Savjeta za istraživanja u

poljoprivredi. Kada je u pitanju finansijski okvir za razvoj sektora poljoprivrede u 2021. godini, agrarni budžet iznosi 75 miliona KM. Projekcija je da će se taj budžet u periodu važenja Strategije povećavati za dva odsto godišnje, tako da bi u 2027. godini trebao da iznosi 84,5 miliona KM, s tim da bi se struktura namjene sredstava promijenila u smislu smanjenja podrške tekućoj proizvodnji sa 72 na 66 odsto, a povećanje podrške strukturnim mjerama (investicijama) sa 20 na 26 odsto, dok bi podrška sistemskim mjerama ostala na osam odsto učešća u ukupnim sredstvima.

A.J.

SVAKA GODINA GORA OD PRETHODNE

Poljoprivreda je pod direktnim uticajem klimatskih promjena, a iz Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede podsjećaju da je u petogodišnjem periodu samo jedna godina bila prosječna po klimatskim uslovima, dok su dvije godine bile poplavne, tri sušne, u dvije je zabilježen kasni mraz i u dvije godine olujno nevrijeme. Najavljuju nastavak aktivnosti u borbi protiv klimatskih promjena kroz veća ulaganja u sisteme za navodnjavanje, odvodnjavanje, sisteme zaštite voda od zagađenja, pravljavanja otpadom iz poljoprivrede, podršku zaštiti genetičkih resursa, autohtonih sorti biljaka i rasa životinja, podršku organskoj proizvodnji. Naročita pažnja biće posvećena zaštiti poljoprivrednog zemljišta od svih oblika degradacije.

EVO GDJE JE NASKUPLJI STAN U BEOGRADU

Najskuplji stan u Srbiji, u novogradnji, u drugom tromjesečju ove godine, kupljen je u opštini Savski venac, u "Beogradu na vodi", po cijeni od 9.721 evro za kvadratni metar, a u staroj gradnji na Vračaru za 4.615 evra po kvadratu.

Kada je riječ o Beogradu, prema izveštaju sa tržišta nepokretnosti za drugi kvartal Republičkog geodetskog zavoda, najskuplji novi stan na Starom gradu prodat je za 3.471 evro po kvadratu, a u starogradnji za 3.784 evra. Na Vračaru je cijena najskupljeg kvadrata u novogradnji bila 3.415 evra a u staroj gradnji 4.615 evra. Na Savskom vencu 9.721 evro, u starogradnji 2.704 evra, javio je Tanjug.

U Novom Beogradu kvadrat najskupljeg stana u novogradnji je bio 3.858 evra, a u starogradnji 3.083 evra, na Paliluli 3.296 evra, u starogradnji 2.550 evra.

Na Zvezdari, najskuplji stan u novogradnji prodat je za 2.845 evra, a u staroj gradnji za 2.667 evra.

Na Voždovcu, kvadrat u novoj gradnji koštao je 2.737 evra a u staroj 2.171 evro, na Čukarici 2.732 evra u novoj i 2.220 u staroj gradnji.

U Zemunu, kvadrat u novogradnji je 2.500 evra, i 2.391 evro u staroj gradnji; u Staroj Rakovici 1.729 evra u novoj i 1.676 evra u staroj gradnji.

Kada su u pitanju cijene u stambenim kompleksima, poslije "Beograda na vodi", gdje je najveća cijena bila 9.721 evro, a najniža 2.598 evra, drugi stambeni kompleks sa najvišim cenama bio je "West 65" na Novom Beogradu, gdje je najskuplji kvadrat plaćen 4.733 evra po kvadratu.

U HRVATSKOJ TRENUTNO OKO 850.000 TURISTA

Ministarka turizma Hrvatske Nikolina Brnjac rekla je da je period od 15. jula do 15. avgusta ključan za hrvatski turizam, jer čini otprilike 35 odsto ukupnog turističkog prometa, kao i da u toj zemlji trenutno boravi 850.000 turista. Ona je to izjavila za RTL televiziju, napomenuvši da u ovom periodu svaki naredni dan donosi otprilike 100 miliona evra prihoda za turizam Hrvatske, prenosi Tanjug. Naglasila je da su dosadašnji podaci u turizmu izuzetno dobri, pogotovo za jul, koji su na 80 odsto u odnosu na rekordnu 2019. godinu.

„Trenutno u Hrvatskoj imamo 850.000 turista“, rekla je ministarka. Brnjac je dodala da od početka godine do danas bilo više od 5,3 miliona dolazaka turista. „Ako gledamo prema aranžmanima, to je otprilike 30 miliona noćenja“, dodala je Banjac.

Počela oskarovska predviđanja. Ko je sve u trci za zlatni kipić?

Nikada jača konkurencija, ali ovi filmovi imaju najviše šanse

Iako je ove godine ceremonija dodjele Oscara održana najkasnije u modernoj historiji ove nagrade, već su počela predviđanja koji bi se to filmovi i autori mogli naći u trci za najprestižniju nagradu. Sljedeće godine za očekivati je da se ceremonija dodjele vrati u redovni termin, a to je kraj februara, i ako situacija u vezi sa pandemijom korona virusa dopusti, događaj će ponovo početi odisati prepoznatljivim holivudskim glamurom.

Ono što je izvjesno je da će u konkurenciji za najveća filmska ostvarenja biti značajno veći broj naslova te poznatih glumačkih i autorskih imena.

Pred vama su potencijalni kandidati u četiri najvažnije oskarovske kategorije.

Guči, Magbet i dva rimejka

Spektar naslova koji bi se mogli naći u konkurenciji za najbolje ostvarenje poprilično je širok: od naslova poznatih i cijeljenih autora pa do sineasta koji bi tek trebalo da steknu reputaciju. Sa sigurnošću možemo reći

da je nedavno završeni filmski festival u Kanu, definitivno, bilo mjesto gdje su svoje premijere imali neki od filmova koji bi mogli da uđu u borbu za Oscara za najbolji film. Među tim naslovima su i novi film Vesa Andersona „The French Dispatch“ sa nizom poznatih glumačkih imena, među kojima je i ovogo-

dišnja dobitnica Oscara za najbolju glavnu ulogu Franses Makdormand, kao i režiserski rad glumca Džastina Čona „Blue Bayou“, čija priča prati Amerikanca korejskog porijekla koji se negdje u Luizijani bori da ostane u državi za koju jedinu može reći da mu je dom. Među naslovima su i radovi poznatih i priznatih

režisera kao što su Ridli Skot sa filmom „House of Gucci“, Đilermo del Toro sa trilerom „Nightmare Alley“ čiju glumačku postavu predvode Bredli Kuper, Runi Mara i Kejt Blanšet. Tu je i novi rad četvorostrukog oskarovca Džoela Koena pod imenom „The Tragedy of Macbeth“ sa Denzelom Vošingtonom i neizostav-

nom režiserovom suprugom- Franses Makdormand.

Boje Netfliksa mogli bi braniti i oskarovka Džejn Kempion sa dramom „The Power of the Dog“ te Adam Mekej čiji je film po imenu „Don't Look Up“ okupio velik broj poznatih glumačkih imena koje predvode Leonardo Dikaprio, Dženifer Lorens, Kejt Blanšet i Meril Strip.

Među naslovima koji bi se mogli naći u borbi za najbolji film nalaze se još jedan film Ridlija Skota „The Last Duel“ te dva rimejka: „Priča sa zapadne strane“ Stivena Spilberga i „Dina“ u režiji Deniza Vileneva. Interesantno je da su se ova tri naslova i prošle godine smatrala ozbiljnim kandidatima za Oscara, ali nijedan od njih, zbog situacije sa pandemijom, nije uspio da stigne do bioskopske publike.

„Bitka“ veterana i Denzel Vošington

Kada je riječ o najboljim režiserima, listu najozbiljnijih kandidata predvode veterani Ridli Skot i Džejn Kempion, dok se u najužem krugu nalaze i već pomenuti Džozel Koen,

Adam Mekej i Đilermo del Toro. Među imenima koja se takođe smatraju ozbiljnim kandidatima za najboljeg režisera su i Stiven Spilberg, Džastin Čon, Aron Sorkin sa filmom „Being the Ricardos“, koji nema neko bogato režisersko iskustvo, ali je njegov prethodni film „Sudjenje čikaškoj sedmorici“ imao šest nominacija za Oscara, među kojim je i onaj za najbolji film te Sjan Heder koja se u filmu „Coda“ (skraćena od dijete gluvih odraslih), bavi životom djevojčice Rubi koja jedina čuje u cijeloj porodici. Interesantno je da se među imenima koji bi se mogli boriti za nagradu za najboljeg režisera nalazi i ime glumca Denzela Vošingtona koji je režirao dramu po imenu „A Journal for Jordan“ te ovogodišnje dobitnice nagrade za najbolju režiju Kloj Žao koja će se ovoga puta predstaviti žanrovski potpuno suprotnim ostvarenjem „Eternals“. Pored „domaćih“ imena, u trci za najboljeg režisera pominju se i Italijan Paolo Sorrentino sa filmom „The Hand of God“, kao i Iranac Ašgar Farhadi čiji je film „A Hero“, na nedavno završenom Kanskom festivalu, nagrađen petominutnim ovacijama.

Smit, Garfield ili Dinklage

Kada je riječ o Oskaru za najbolju glavnu mušku ulogu među najozbiljnijim kandidatima nalaze se poznata glumačka imena. Jedno od njih je Vil Smit koji u filmu „King Richard“ tumači lik Ričarda Vilijamsa, oca i trenera koji je svoje kćerke, Venus i Serenu, pretvorio u zvijezde „bijelog sporta“. Novi

pokušaj u lovu na zlatni kipić mogao bi imati i Benedikt Kumberbač za svoju ulogu jednog od braće koji se okreću jedan protiv drugog nakon što se jedan od njih oženi. Riječ je o filmu „The Power of the Dog“ sa Džejn Kempion. Iako ga publika uglavnom pamti po ulozi Spajdermena u

ku nagradu su i Adam Drajver za film „House of Gucci“, ali i ostvarenja „The Last Duel“ i „Annette“, kao i Denzel Vošington, koji se pored moguće borbe za režisersku nagradu spominje i kao potencijalni lovac na trećeg glumačkog oscara za nastup u Koenovom filmu „The

Tragedy of Macbeth“. Uloga Siranove ve-

zadnjem serijalu o Marvelovom junaku, Endru Garfield našao se na listi potencijalnih lovaca na nagradu Američke filmske akademije za ulogu u Netflixovoj biografskoj drami „Tick, Tick... Boom!“. Garfield i Kumberbač takođe se smatraju potencijalnim kandidatima za svoje nastupe u filmovima „The Eyes of Tammy Faye“, odnosno „The Electrical Life of Louis Wain“. Zvijezda serije „Igra prestola“, Piter Dinklajg, našao se na spisku potencijalnih kandidata za Oscara za naslovnu ulogu u filmu „Cyrano“ o čuvenom pjesniku i mačevaocu dok se Klifton Kolins, takođe, smatra ozbiljnim kandidatom za nagradu za svoju ulogu u drami „Jockey“. Među kandidatima za najprestižniju glumač-

Tragedy of Macbeth“. Lejdi Gaga „protiv“ Kristen Stjuart

Kada su dame u pitanju, može se primijetiti da među najozbiljnije kandidatkinje spadaju glumice koje su interpretirale ličnosti iz stvarnog života- manje ili više poznate. Tako se Lejdi Gaga smatra potencijalnim kadidatom za najbolju žensku glavnu ulogu za svoju interpretaciju Patricije Ređani, koja kuje zavjeru za ubistvo svog bivšeg supruga Mauricija Gučija, unuka poznatog modnog dizajnera Guči Gučija.

Za svoju interpretaciju Lejdi Dajen u filmu „Spencer“ među ozbiljnim kandidatima za prestižnu nagradu našla se glumica Kristen Stjuart kojoj bi ova uloga, pa možda i nagrada, mogla

like ljubavi, Roksen, u filmu „Cyrano“ svrstala je glumicu Hejli Benet u uži krug ozbiljnih pretendena za nominaciju, dok je svoj uspješni niz nastavila Franses Makdormand koja se, nakon ovogodišnjeg Oscara, ponovo smatra jednom od potencijalnih dobitnica nagrade za svoj nastup u „The Tragedy of Macbeth“.

Osim ovih glumica među konkurentima za potencijalno nominovane za Oscara pojavljuju se poznata imena poput Dženifer Lorens, Nikol Kidmen, Penelope Kruz za svoju ulogu u novom Almodovarovom filmu „Parallel Mothers“, Džulijen Mur, Margot Robi i mlada zvijezda u usponu Anja Tejlor Džoj za film „Last Night in Soho“.

V.M.

**Strelkinja iz Teslića Tatjana Đekanović
razočarana nakon drugog nastupa na
Olimpijskim igrama**

— Tatjana ĐEKANOVIĆ

Svi su zatvorili oči, pitam se šta dalje

„Ovaj put sam bila prepuštena sebi. Nije tajna da sam mnoga takmičenja sama plaćala. Stanje je loše, ne samo u našem savezu. Takvim stvarima kao sportista ne bih trebala da se bavim”, **razočarano priča Đekanovićeva.**

Tatjana Đekanović iz Teslića prošla je trnovit put pa i sam odlazak u Tokio na Olimpijske igre može smatrati podvigom. Mnogi su razočarano prenijeli vijest nakon takmičenja da je Đekanovićeva zauzela tek 47. poziciju među 50 strijelaca u disciplini 10 metara vazдушna puška. Međutim, zaboravlja se ili možda i ne zna način na koji je ova mlada djevojka otišla u Japan. Sa gorčinom u glasu priča o odsustvu podrške i bilo kakve pomoći na olimpijskom putu, kojim nije prošla bez „bočnih” udara od objave informa-

cije da baš Tesličanka ide na Olimpijske igre, a ne neko drugi. I sve to je uticalo da plasman bude takav, kakav je. A, očekivalo se više, pa i sama Tatjana kaže da je vjerovala da može bolje od rezultata od prije pet godina u Rijju, kada je zauzela 35. poziciju. Ali, poručuje da ta dva nastupa na Igrama, nemaju mnogo dodirnih tačaka.

„Rio je potpuno drugačiji zbog kompletne situacije. Tada sam dobila mnogo veću podršku, dobila sam i popularnost, čulo se za moj sport. Ovaj put sam bila prepuštena sebi. Nije tajna da sam mnogo ta-

kmičenja sama plaćala. Stanje je loše, ne samo u našem savezu. Takvim stvarima kao sportista ne bih trebala da se bavim. Nisam imala prave pripreme, nisam odlazila na veća takmičenja koja su mi potrebna pred Tokio”, prepričava svoje takmičarske muke. Mislila je da će biti veća podrška zato što se očekivalo da ide na druge Olimpijske igre. Ali, ništa od toga. „Svi su zatvorili oči, jedino što mogu da pohvalim je Olimpijski komitet koji se zalagao za nas i pokazali su se kao fer i prilikom raspodjele finansija, ali ta sredstva su skromna i

nedovoljna. Moram da se zahvalim ljudima koji su mi čestitali na društvenim mrežama, nisam stigla svima da odgovorim, a ne znam čime sam zaslužila s obzirom na loš plasman. Sve ostalo je veliko razočaranje, pitam se da li se uopšte vrijedi takmičiti i trenirati. Neke stvari uopšte nemaju smisla, Olimpijske igre su vrh, ali to neko ne vidi ili uopšte ne želi da vidi”, rekla je Đekanovićeva.

Kao rekorderka i šampionka BiH sada već ima dovoljno iskustva. U Rio je otišla sa samo 19 godina, kada je pokazala svoje mogućno-

sti. Međutim, prethodni olimpijski ciklus nije bio ovakav kakvim ga je zamislila. U značajnoj mjeri planove je poremetila pandemija virusa korona. Očekivala je više, rezultat je izostao, ali kako je rekao Pjer de Kuberten "važno je učestvovati", jer Olimpijske igre zaista jesu najveći sportski događaj koji zauvijek ostaje u pamćenju.

„Mnogo stvari su se odrazile na Tokio. Ipak, organizacija je bila besprijekorna, jedino što smo bili ograničeni u nekim stvarima. Treninzi su trajali bukvalno 25 minuta, a morala sam dan ranije da rezervišem termin. Nikada nije bilo tako. Takmičenje je počelo u osam ujutru, a streljana je od sela udaljena sat vremena vožnje. Morali smo u pet da budemo na nogama. Sve u svemu, prelijepo iskustvo. Druženje nam nije uskraćeno, jeste da smo bili samo u olimpijskom selu, ali je dozvoljena interakcija”, rekla je Đekanovićeva po povratku u Teslić.

U Srbiji je streljaštvo na mnogo višem nivou nego u Republici Srpskoj i BiH. Na svakim igrama jedna medalja je gotovo zagarantovana. Od Jasne Sekarić, koja je na Olimpijskim igrama u Pekingu imala čast da nosi srpsku zastavu pa do Damira Mikeca, osvajača srebrne medalje u Tokiju. „Pričala sam sa Mikecom, pitala sam ga da li sada ide na odmor, on je rekao da odmora nema i da tek sada treba da opravda rezultate. Ja ću tek da vidim šta i kako dalje”, rekla je Tatjana Đekanović sa gorčinom u glasu.

I.D.